رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

إِقَامَةُ البَرَاهِينِ عَلَى حُكْمِ مَنِ اسْتَغَاثَ بِغَيرِ اللهِ | بوسني | bosanski

Uspostavljanje jasnih šerijatskih dokaza o propisu onoga koji traži pomoć i utočište od nekoga mimo Allaha

Autor Uvaženi šejh
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

ⓒ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٨هـ

بن باز ، عبدالعزيز
إقامة البراهين على حكم من استغاث بغير الله - بوسني. /
عبدالعزيز بن باز ؛ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط١. .-
الرياض ، ١٤٤٨هـ

٧١ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٨/٧٩٦٦
ردمك: ٧-٦٥٠-٥١٧-٦٠٣-٩٧٨

إِقَامَةُ البَرَاهِينِ عَلَى
حُكْمِ مَنِ اسْتَغَاثَ بِغَيرِ اللهِ

Uspostavljanje jasnih šerijatskih dokaza o propisu onoga koji traži pomoć i utočište od nekoga mimo Allaha

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ العَلَّامَةِ
عَبْدِ العَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللهُ

Autor Uvaženi šejh
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Druga poslanica:

O propisu traženja pomoći od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

Hvala pripada Allahu, i neka su salavat i selam na Allahovog Poslanika, njegovu porodicu, ashabe i sve one koji slijede njegovu uputu.

A zatim: Kuvajtski list "El-Mudžtema'" je u svom 15. broju, izdatom 19.4.1390. h. g., objavio stihove pod naslovom: "Sjećanje na rođenje plemenitog Vjerovjesnika". Ovi stihovi sadrže traženje pomoći od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i traženje pobjede od njega, kako bi pritekao u pomoć ummetu, pomogao mu i izbavio ga od podjela i razilaženja u koja je zapao. Potpisala ih je osoba koja je sebe nazvala Amina, a ovo je tekst spomenutih stihova:

"O Allahov Poslaniče, spasi svijet... koji raspiruje rat i gori u njegovom plamenu

O Allahov Poslaniče, pomozi ummetu... čije se lutanje u tami sumnje odužilo

O Allahov Poslaniče, spasi ummet... u bespućima tuge izgubili su se njegovi vidici",

sve dok nije rekla:

"Ubrzaj pobjedu kao što si je ubrzao... na dan

Bedra, kada si dozivao Allaha

Tako se slabost pretvorila u veličanstvenu pomoć... zaista Allah ima vojske koje ne vidiš."

Ovako ova autorica upućuje svoj poziv i traženje pomoći Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, tražeći od njega da spasi ummet ubrzavanjem pobjede, zaboravljajući – ili ne znajući – da je pobjeda samo u Allahovoj ruci, a ne u ruci Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti bilo kojeg drugog stvorenja, kao što je Uzvišeni Allah rekao u Svojoj jasnoj Knjizi:

﴿...وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

"A pomoći nema osim od Allaha, Silnog i Mudrog." (Alu Imran, 126) Uzvišeni je rekao:

﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

"Ako vas Allah pomogne, niko vas pobijediti neće; a ako vas napusti, pa ko je taj koji vam, osim Njega, može pomoći?!" (Alu Imran, 160)

Ovo djelo dove, traženja pomoći i utočišta predstavlja upućivanje jedne vrste ibadeta nekome drugom mimo Allaha. Poznato je, na osnovu šerijatskih tekstova i konsenzusa (idžma'a) da to nije dozvoljeno te da je Uzvišeni Allah stvorio stvorenja da Ga obožavaju, poslao poslanike i

objavio Knjige kako bi pojasnio taj ibadet i pozvao njemu, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!'" (En-Nahl, 36) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾﴾

"Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema istinskog Boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!'" (El-Enbija', 25) Uzvišeni je rekao:

﴿الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴿١﴾ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴿٢﴾﴾

"Elif-lām-Ra. Ovo je Knjiga čiji su ajeti usavršeni, a potom razjašnjeni, od mudrog i Onog Koji sve u potpunosti zna,

da samo Allahu ibadet činite – ja sam vam od Njega upozoritelj i donositelj radosnih vijesti." (Hud, 1–2)

Tako je Uzvišeni u ovim savršenim ajetima pojasnio da je stvorio ljude i džine samo da ibadet čine Njemu Jedinom, Koji nema sudruga. Pojasnio je i da je slao poslanike, neka su na njih salavati i selami, da naređuju ovaj ibadet i odvraćaju od onoga što mu je suprotno. Uzvišeni nas obavještava i da je ajete Svoje Knjige učinio savršenim i detaljno ih pojasnio kako se ne bi obožavao niko drugi mimo Njega Uzvišenog.

Poznato je da ibadet znači iskazivanje Allahove jednoće i pokornost Njemu, izvršavanjem Njegovih naredbi i ostavljanjem Njegovih zabrana. Allah je to naredio i o tome obavijestio u mnogim ajetima, od kojih su i riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju..." (El-Bejjine, 5) Allah je također rekao:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23) I riječi Uzvišenog:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ۝٣﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 2–3)

Mnogi su ajeti koji tretiraju ovu tematiku i svi ukazuju na obaveznost upućivanja ibadeta samo Allahu Jedinom te ostavljanje obožavanja bilo koga mimo Njega, bilo da su to vjerovjesnici ili drugi.

Nema sumnje da je dova jedna od najvažnijih i najsveobuhvatnijih vrsta ibadeta, zato je obaveza upućivati je isključivo Allahu Jedinom, kao što je Uzvišeni Allah rekao:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝١٤﴾

"Molite se zato Allahu, iskreno Mu

ispovijedajući vjeru – pa makar to nevjernicima bilo mrsko!" (Gafir, 14) I rekao je:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴿١٨﴾﴾

"Mesdžidi jesu Allaha radi, i ne molite, pored Allaha, nikoga!" (El-Džinn, 18) Ova uputa o upućivanju dove samo Allahu odnosi se na sva stvorenja, vjerovjesnike i druge; a Njegove riječi:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴿١٠٦﴾﴾

"i, pored Allaha, ne moli se onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio." (Junus, 106), upućene su Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, a poznato je da ga je Uzvišeni Allah sačuvao od širka. Time se želi upozoriti druge, a potom je Uzvišeni rekao:

﴿وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ﴿١٠٦﴾﴾

"i, pored Allaha, ne moli se onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio." (Junus, 106) Ovo je obraćanje Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a cilj je upozorenje drugima, jer je poznato da je Allah, subhanehu ve te'ala, sačuvao Svoga Poslanika

od širka. Zatim je Uzvišeni Allah uputio strogu zabranu i upozorenje, pa je rekao:

﴿...فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

"...jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio." A nepravda, kada se općenito spomene, pod njom se misli na veliki širk, kao što je kazao Uzvišeni:

﴿...وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾

"...A nevjernici su pravi zulumćari!" (El-Bekara, 254) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

"...mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda." (Lukman, 13) Pa kada bi prvak Ademovih potomaka, alejhis-salatu ves-selam, ukoliko bi uputio dovu nekome drugom mimo Allaha, bio među nepravednicima, šta tek reći za nekog drugog?!

Iz ovih i drugih ajeta jasno je da je upućivanje dove nekome drugom mimo Allaha – mrtvima, drveću, kipovima i sličnom – širk Uzvišenom Allahu, te da je u suprotnosti s tevhidom Allaha u ibadetu, koji je i svrha zbog koje je Allah stvorio ljude i džine, poslao poslanike i objavio Knjige. Također, to je u suprotnosti sa značenjem riječi 'La ilahe illallah', koje negiraju upućivanje ibadeta

ikome drugom mimo Allaha, a potvrđuju ga samo Njemu, kao što je Uzvišeni Allah rekao:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ٦٢﴾

"To je zato što je Allah – Istina, a oni koje oni, pored Allaha, mole – laž, i zato što je Allah Svevišnji i Veliki." (El-Hadždž, 62)

Ovo je osnova i temelj vjere, a ibadeti su ispravni samo ako je ova osnova ispravna. Uzvišeni je u tom kontekstu kazao:

﴿وَلَقَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ لَئِنۡ أَشۡرَكۡتَ لَيَحۡبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٦٥﴾

"A tebi, i onima prije tebe objavljeno je: 'Ako budeš druge Allahu ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti.'" (Ez-Zumer, 65) Allah, Slavljeni i Uzvišeni, rekao je:

﴿...وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ﴾

"A da su oni Allahu ikoga u obožavanju pridruživali, sigurno bi propalo ono što su radili." (El-En'am, 88)

Iz prethodno navedenog jasno se vidi da vjera islam i šehadet (la ilahe illallah - nema istinskog boga osim Allaha) imaju dvije velike osnove:

Prvo: Da se ibadet upućuje isključivo Allahu, Koji

nema sudruga. Stoga, onaj ko bude molio mrtve (vjerovjesnike i druge), ili bude molio kipove, drveće, kamenje ili druga stvorenja; ili ih prizivao u pomoć, ili im se približavao prinošenjem žrtvi i zavjetima, ili im klanjao, ili im činio sedždu – takav ih je uzeo za gospodare mimo Allaha i učinio ih suparnicima Njemu Uzvišenom, te je prekršio i negirao značenje riječi: "La ilahe illallah".

Drugo: Da se Uzvišeni Allah ne obožava osim prema šerijatu Njegovog Vjerovjesnika i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Onaj ko u vjeri izmisli nešto novo što Allah nije dozvolio, nije ostvario značenje šehadeta: "Muhammed je Allahov poslanik". Njegovo djelo mu neće koristiti niti će mu biti prihvaćeno. Allah, dželle dželaluhu, kaže:

﴿وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴿٢٣﴾﴾

"I Mi ćemo pristupiti djelima njihovim koja su učinili i u prah i pepeo ih pretvoriti." (El-Furkan, 23) Pod djelima spomenutim u ajetu misli se na djela onoga ko umre čineći Allahu, azze ve dželle, širk.

U to spadaju i novotarska djela koja Allah nije dozvolio, a koja će na Sudnjem danu biti pretvorena u razasuti prah, jer nisu u skladu sa odredbama Njegovog čistog šerijata, kao što je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko nešto novo uvede u ovu vjeru što nije od nje, to se odbija." Muttefekun alejhi.

Ukratko rečeno: Ova spisateljica je uputila svoju dovu i traženje pomoći Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a okrenula se od Gospodara svjetova, u Čijoj je ruci pobjeda, šteta i korist, i niko mimo Njega ne posjeduje ništa od toga.

Nema sumnje da je to velika i teška nepravda. Uzvišeni Allah je naredio da Mu se dove upućuju i obećao je da će se odazvati onome ko Mu dovu upućuje, a onome ko se oholi da to čini zaprijetio je ulaskom u Džehennem, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾﴾

"Gospodar je vaš rekao: 'Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Me obožavaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.'" (Gafir, 60) To jest: poniženi i pokorni. Ovaj plemeniti ajet ukazuje na to da je dova ibadet, te da je Džehennem boravište onoga koji se oholi da je upućuje. Pa ako je ovakvo stanje onoga koji se oholi da Allahu upućuje dovu, kakvo je tek stanje onoga koji je upućuje nekome drugom i okreće se od Njega? On, Uzvišeni, blizu je, sve posjeduje i nad svime ima moć, kao što je rekao:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾﴾

"A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli. Zato, neka se i oni Meni odazovu i neka vjeruju u Mene, kako bi ispravnim putem krenuli." (El-Bekare, 186) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u vjerodostojnom hadisu obavijestio je da je dova ibadet, te je svom amidžiću Abdullahu b. Abbasu, radijallahu anhuma, rekao:

«احْفَظِ اللهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظِ اللهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللهِ».

"Pazi na Allaha, i On će na tebe paziti. Pazi na Allaha, naći ćeš Ga uvijek u svojoj blizini. Kada budeš od nekoga nešto tražio, traži samo od Allaha, a kada tražiš pomoć, traži je samo od Allaha." Bilježe Tirmizi i drugi.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao je:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

"Ko umre upućujući dovu nekome drugom mimo Allaha – ući će u Vatru." Bilježi ga Buhari. U dva "Sahiha" se prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je upitan: "Koji je

najveći grijeh?" Rekao je:

«أَنْ تَجْعَلَ لِلهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ».

"Da Allahu pripišeš druga, a On te je stvorio." Nidd (suparnik) je onaj ko je jednak i takmac. Stoga, svako ko moli nekoga mimo Allaha, ili od njega zatraži pomoć, ili mu se zavjetuje, ili mu prinese žrtvu, ili mu učini nešto od ibadeta mimo prethodno navedenog – uzeo ga je za suparnika, bez obzira na to da li se radi o vjerovjesniku, evliji, meleku, džinu, kipu ili nekom drugom stvorenju.

Ovdje bi neko mogao upitati: "Kakav je propis tražiti od čovjeka koji je živ i prisutan ono što on može učiniti, te tražiti pomoć od njega u konkretnim stvarima koje on može učiniti?" Odgovor glasi: To ne spada u širk, već u uobičajene i dozvoljene stvari među muslimanima, kao što Allah kaže u kazivanju o Musau:

﴿...فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

"...pa ga zovnu u pomoć onaj iz njegova naroda protiv onog iz neprijateljskog naroda..." (El-Kasas, 15) O tome Uzvišeni Allah, također, kaže u kazivanju o Musau:

﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَايِفًا يَتَرَقَّبُ...﴾

"I Musa izađe iz grada, ustrašen, iščekujući šta će se desiti..." (El-Kasas, 21) Kao što čovjek traži

pomoć i izbavljenje od svojih drugova u ratu ili u drugim stvarima koje zadese ljude, a u kojima imaju potrebu jedni za drugima.

Allah je naredio Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da obavijesti svoj ummet da on ne može nikome pribaviti korist niti otkloniti štetu, pa je Uzvišeni rekao:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝٢٠ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝٢١﴾

"Reci: 'Ja se samo Gospodaru svome molim i nikoga Njemu u obožavanju ne pridružujem.'

Reci: 'Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti.'" (El-Džinn, 21–22) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝١٨٨﴾

"Reci: 'Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah hoće. A da znadoh nedokučivo, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.'" (El-A'raf, 188)

Mnogo je ajeta u kojima se o ovome govori.

Poznato je da se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dovom obraćao samo svome Gospodaru, kao što je vjerodostojno preneseno da je na dan Bedra tražio spas od Allaha i Njegovu pomoć za pobjedu nad svojim neprijateljem. Ustrajno Ga je molio govoreći: "Gospodaru moj! Ispuni mi ono što si mi obećao." Sve dok mu najveći pravednik, Ebu Bekr, radijallahu anhu, nije rekao: "Dovoljno ti je, Allahov Poslaniče, Allah će ti doista ispuniti ono što ti je obećao." Tim povodom je Allah, subhanehu ve te'ala, objavio Svoje riječi:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَٱسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّى مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ۝٩﴾

"I kada ste od Gospodara svoga spas zatražili, On vam se odazvao: 'Poslat ću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugima dolaziti.'" (El-Enfal, 9) Uzvišeni ih je u ovim ajetima podsjetio na njihovo traženje pomoći i obavijestio ih da im se odazvao, pa ih je pomogao slanjem meleka kao radosnu vijest o pobjedi i kako bi im se srca smirila. Uzvišeni je pojasnio da pobjeda ne dolazi od meleka, već da pobjeda dolazi od Njega, pa kaže:

﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ...﴾

"A pomoći nema osim od Allaha..." (Alu Imran, 126) Uzvišeni je rekao:

﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴿١٢٣﴾﴾

"Allah vas je i na Bedru pomogao, kada ste bili malobrojni! Zato se Allaha bojte, da biste bili zahvalni." (Alu Imran, 123) Uzvišeni je u ovom ajetu pojasnio da je On, slavljen neka je, Taj Koji ih je pomogao na dan Bedra. Iz toga se saznaje da ono što im je dao od oružja i snage, te pojačanje sastavljeno od meleka, predstavlja uzroke pobjede, radosnu vijest i smiraj, ali sama pobjeda ne dolazi od njih, nego samo od Allaha. Pa kako se usuđuje ova spisateljica, ili bilo ko drugi, upućivati svoju molbu za pomoć i tražiti pobjedu od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, a okretati se od Gospodara svjetova, Vladara svega i Svemoćnog?!

Nema sumnje da je ovo jedno od najgorih neznanja, štaviše, jedan od najvećih oblika širka. Stoga je autorici obaveza da se iskreno pokaje Allahu, dželle šanuhu. Iskreno pokajanje obuhvata nekoliko uvjeta, a to su: 1. kajanje za ono što je počinjeno, 2. ostavljanje onoga što je učinjeno, 3. čvrsta odluka da se grijehu više ne vraća, iz veličanja Allaha i iskrenosti prema Njemu, iz pokornosti Njegovoj naredbi i straha od onoga što je On zabranio. To je iskreno pokajanje. Postoji i četvrti uvjet, koji se odnosi na slučajeve kada je

nepravda učinjena ljudima, a to je vraćanje prava onome kome pripada ili traženje halala od te osobe.

Allah je Svojim robovima naredio pokajanje i obećao im da će ga primiti, kao što Uzvišeni Allah kaže:

﴿...وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴿٣١﴾﴾

"I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite." (En-Nur, 31) I rekao je o kršćanima:

﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴿٧٤﴾﴾

"Zašto se oni ne pokaju Allahu i ne zamole Njegov oprost, a Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je." (El-Maide, 74) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴿٧٠﴾﴾

"i oni koji mimo Allaha drugog boga ne mole, i koji one koje je Allah zabranio ne ubijaju, osim kad se na to ima pravo, i koji ne bludniče; a ko to radi,

iskusit će kaznu.

Patnja će mu na onom svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati.

Ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je." (El-Furkan, 68–70) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾﴾

"On je Onaj Koji prima pokajanje od robova Svojih i prašta loše postupke i zna šta radite."

(Eš-Šura, 25)

Vjerodostojno se prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«الإِسْلَامُ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ، وَالتَّوْبَةُ تَجُبُّ مَا كَانَ قَبْلَهَا».

"Islam briše ono što je bilo prije njega, a pokajanje poništava ono što je bilo prije njega."

Ove sažete riječi napisane su zbog velike opasnosti širka i činjenice da je on najveći grijeh, iz straha od obmanjivanja onim što je proizašlo od ove autorice, te zbog obaveze savjetovanja radi Allaha i Njegovih robova. Molim Allaha da ovo djelo bude od koristi, da popravi naše stanje i stanje svih muslimana, da nam svima podari razumijevanje

vjere i ustrajnost u njoj, te da nas i sve muslimane sačuva od zla naših duša i naših loših djela. Zaista je On Zaštitnik i Svemogući.

Neka su salavati i selami na Allahovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i sve ashabe.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Treća poslanica:

Propis traženja pomoći od džina i šejtana, te zavjetovanja njima

Od Abdulaziza ibn Abdullaha ibn Baza svim muslimanima do kojih ovo dopre: neka Allah i meni i njima podari uspjeh da se čvrsto držimo Njegove vjere i ustrajemo na njoj. Amin.

Mir neka je na vas, Allahova milost i Njegov blagoslov.

A zatim: Pitala su me neka braća o onome što čine neke neznalice, poput upućivanja dove drugome mimo Uzvišenog Allaha i traženja spasa od njega u teškim situacijama, kao što su dova džinima, traženje pomoći od njih, zavjetovanje njima i prinošenje žrtve za njih. U to se, također, ubrajaju i riječi nekih: “O, sedmorico”, to jest sedam poglavara džina, ''uzmite ga, slomite mu kosti, popijte mu krv, unakazite ga; o, sedmorico, uradite mu to i to.'' Ili riječi nekih: "Uzmite ga, o džini podneva, o džini ikindije", što je često prisutno u nekim južnim krajevima. U to se ubraja i dova upućena umrlim osobama iz redova vjerovjesnika, dobrih ljudi i drugih, te dova melekima i traženje pomoći od njih. Sve ovo i tome slično prisutno je kod većine onih koji se pripisuju islamu, iz neznanja

i slijepog oponašanja svojih prethodnika. Neki to olahko shvataju i pravdaju se riječima: "To je nešto što nam je samo na jeziku, nemamo tu namjeru niti u to vjerujemo."

Također su me pitali o propisu sklapanja braka s onima koji su poznati po ovim djelima, njihovim zaklanim životinjama, klanjanju dženaze njima i klanjanju za njima, te o potvrđivanju istinitosti vračara i gatara, poput onoga ko tvrdi da poznaje bolest i njene uzroke samim uvidom u nešto što je dotaklo tijelo bolesnika, poput turbana, hlača, mahrame i tome slično.

Odgovor: Sva hvala pripada Allahu Jedinom, i neka su salavat i selam na posljednjeg Vjerovjesnika, njegovu porodicu, ashabe i sve one koji budu slijedili njihovu uputu do Sudnjega dana.

A zatim: Uzvišeni Allah je stvorio ljude i džine da Mu čine ibadet mimo svega ostalog, te da samo Njemu upućuju dovu, traženje spasa, prinošenje kurbana, zavjetovanje i ostale vrste ibadeta. S tim ciljem slao je poslanike i naređivao im njegovo sprovođenje u praksu, te objavljivao nebeske knjige, od kojih je najveličanstveniji Kur'an Časni, kako bi se to pojasnilo i u to pozivalo, te kako bi se ljudi upozorili na širk Allahu i obožavanje drugih mimo Njega. Ovo je osnova svih osnova i temelj vjere, i to je značenje svjedočenja da nema drugog istinskog boga osim Allaha, te suština: niko istinski

ne zaslužuje da bude obožavan osim Allaha. Ono negira uluhijjet i upućivanje ibadeta bilo kome mimo Allaha, a potvrđuje ga – to jest ibadet – samo Allahu, a ne bilo kome drugom mimo Njega od ostalih stvorenja. Mnogo je dokaza u Allahovoj Knjizi i sunnetu Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji upućuju na ovo. Jedan od njih su i riječi Allaha, dželle dželaluhu:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56) I riječi Uzvišenog:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23) Također, riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju..." (El-Bejjine, 5) Također, riječi Uzvišenog:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴿٦٠﴾﴾

"Gospodar je vaš rekao: 'Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz

oholosti neće da Me obožavaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.'" (Gafir, 60) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ...﴾

"A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli..." (El-Bekare, 186)

Tako je Uzvišeni u ovim ajetima pojasnio da je stvorio ljude i džine da Mu ibadet čine, te da je odredio – tj. naredio i oporučio – Svojim robovima, u jasnom Kur'anu i preko jezika Poslanika, neka su na njega salavat i selam, da se ne obožava niko drugi osim njihovog Gospodara.

Uzvišeni Allah je pojasnio da je dova veličanstven ibadet i da će onaj ko se oholi da je čini ući u Vatru. Naredio je Svojim robovima da samo Njemu dovu upućuju, te ih je obavijestio da je On blizu i da se odaziva na njihove dove. Stoga je obaveza svim robovima da dovu upućuju isključivo svome Gospodaru, jer je to vrsta ibadeta za koji su stvoreni i koji im je naređen. Uzvišeni Allah je rekao:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾﴾

"Reci: 'Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su zarad Allaha, Gospodara svjetova,

Koji nema saučesnika; to mi je naređeno i ja sam prvi musliman.'" (El-En'am, 162–163)

Tako je Allah naredio Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da obavijesti ljude da njegov namaz i njegov obred – a to je prinošenje žrtve – i njegov život i njegova smrt pripadaju Allahu, Gospodaru svih svjetova, Jedinom, i da niko drugi u tome nema udjela. Shodno tome, onaj ko prinese žrtvu nekome mimo Allaha počinio je širk Allahu, isto kao da je klanjao nekome mimo Allaha, jer je Allah Svemogući učinio namaz i prinošenje žrtve povezanim i obavijestio da oboje pripadaju samo Allahu Jedinom, i da niko drugi u tome nema udjela. Onaj ko prinese žrtvu nekom drugom mimo Allaha, bilo da se radi o džinima, melekima, umrlima i drugima, kako bi im se time približio, takav je poput onoga ko klanja nekome mimo Allaha. U vjerodostojnom hadisu stoji da je Vjerovjesnik, alejhis-salatu ves-selam, rekao:

«لَعَنَ اللهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللهِ».

"Allah je prokleo onoga ko prinese žrtvu nekom drugom mimo Allaha." Bilježi imam Ahmed s dobrim lancem prenosilaca od Tarika ibn Šihaba, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve

sellem, rekao:

«مرَّ رَجُلَانِ عَلَى قَومٍ لَهُم صَنَمٌ لَا يَجُوزُهُ أَحَدٌ حَتَّى يُقرِّبَ لَهُ شَيئًا، فَقَالُوا لِأَحَدِهِمَا: قَرِّبْ. قَالَ: لَيسَ عِندِي شَيءٌ أُقَرِّبُهُ، قَالُوا: قَرِّبْ وَلَوْ ذُبَابًا، فَقَرَّبَ ذُبَابًا، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ، فَدَخَلَ النَّارَ، وَقَالُوا لِلآخَرِ: قَرِّبْ. قَالَ: مَا كُنْتُ لِأُقَرِّبَ لِأَحَدٍ شَيْئًا دُونَ اللهِ جَلَّ جَلَالُهُ، فَضَرَبُوا عُنُقَه، فَدَخَلَ الجَنَّةَ».

"Dva čovjeka su naišla pored naroda koji je imao kipa, pored kojeg niko nije mogao proći, a da mu nešto ne prinese. Rekli su jednom od njih dvojice: 'Prinesi!' On reče: 'Nemam ništa što bih mogao prinijeti.' Rekoše mu: 'Prinesi, pa makar i muhu!' On prinese muhu, te ga oni pustiše da prođe, pa je ušao u Džehennem. Zatim su rekli drugom: 'Prinesi!' On odgovori: 'Ja neću nikome ništa prinositi mimo Allaha, dželle dželaluhu!', pa mu odsjekoše glavu i on uđe u Dženet."

Ako je onaj ko se približava kipu i nečemu sličnom prinoseći muhu ili nešto slično tome mušrik koji zaslužuje ulazak u džehennemsku vatru, šta je tek s onim ko doziva džine, meleke i evlije? Šta je s onim ko traži pomoć od njih, zavjetuje im se i približava im se prinoseći žrtve, nadajući se time da će sačuvati svoj imetak, izliječiti svog bolesnika ili zaštititi svoju stoku i usjeve?! I šta

je s onim ko to čini iz straha od zla džina ili nečeg sličnog tome?! Nema sumnje da je onaj ko čini ovo i ovome slično preči da bude mušrik koji zaslužuje ulazak u džehennemsku vatru od onog čovjeka koji je prinio muhu kipu.

Također, o tome se navode i riječi Uzvišenog:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ۝٣﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 1–3) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي

الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴿١٨﴾

"Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha.' Reci: 'Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!' Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju." (Junus, 18)

Uzvišeni Allah u ova dva ajeta obavještava da su mnogobošci, mimo Njega, stvorenja uzeli za zaštitnike, obožavajući ih uz Njega putem strahopoštovanja, nade, prinošenja žrtve, zavjetovanja, dove i drugih vrsta ibadeta, tvrdeći da ti zaštitnici svoje obožavaoce približavaju Allahu i da će se zauzimati za njih kod Njega. Zatim je Uzvišeni Allah ukazao na neistinitost njihovih tvrdnji, pojasnio njihovu zabludu i nazvao ih lažljivcima, nevjernicima i mnogobošcima. Također je istakao da je On Uzvišen i vrlo visoko iznad onoga što Mu pripisuju kao sudruge. Uzvišeni i Veličanstveni kaže:

﴿...سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

"Uzvišen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!" (En-Nahl, 1) Iz ovoga je jasno da onaj ko uzme meleka, poslanika,

džina, drvo ili kamen, pa ga doziva uz Allaha, traži od njega pomoć i približava mu se zavjetovanjem i prinošenjem žrtve, nadajući se njegovom šefa'atu (zagovaranju) kod Allaha i približavanju Njemu, ili nadajući se izlječenju bolesnika, očuvanju imetka, sigurnosti odsutnog ili nečemu sličnom – takav je zapao u ovaj veliki širk i tešku propast. O tome je Uzvišeni rekao:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا﴿٤٨﴾﴾

"Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta u obožavanju pridružuje, a oprostit će sve mimo toga, kome On hoće! A onaj ko drugog Allahu u obožavanju pridružuje, taj čini potvoru i grijeh veliki." (En-Nisa', 48) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴿٧٢﴾﴾

"Ko drugog Allahu u obožavanju pridružuje, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište njegovo će Džehennem biti; a nepravednima neće niko moći pomoći." (El-Maide, 72)

Zauzimanje na Sudnjem danu bit će samo za sljedbenike tevhida i iskrenosti, a ne za sljedbenike širka, kao što je rekao Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je upitan: "Allahov Poslaniče,

ko će se najviše usrećiti sa tvojim zauzimanjem?" On je odgovorio:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ko kaže: 'La ilahe illallah', iskreno iz svog srca." I rekao je, sallallahu 'alejhi ve sellem:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَومَ القِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللهِ مَن مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا».

"Svaki poslanik ima uslišanu dovu, pa je svaki poslanik požurio sa svojom dovom, a ja sam svoju dovu sačuvao kao šefa'at za svoj ummet na Sudnjem danu, pa će nju, ako Allah da, zadobiti onaj iz mog ummeta ko umre ne čineći Allahu širk."

Prvi mušrici su vjerovali da je Allah njihov Gospodar, Tvorac i Opskrbitelj, ali su se vezali za vjerovjesnike, evlije, meleke, drveće, kamenje i tome slično, nadajući se njihovom šefa'atu kod Allaha i da će ih Njemu približiti, kao što je već spomenuto u ajetima. Allah ih zbog toga nije opravdao, već ih je u Svojoj Veličanstvenoj Knjizi osudio i nazvao nevjernicima i mnogobošcima, te je ukazao na neistinitost njihovih tvrdnji da se ta božanstva zauzimaju za njih i približavaju ih Allahu. Nije ih opravdao ni Allahov Poslanik, sallallahu

alejhi ve sellem, nego se borio protiv njih zbog ovog širka, sve dok nisu počeli iskreno obožavati samo Allaha, postupajući u skladu s riječima Uzvišenog:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ...﴾

"I borite se protiv njih dok smutnje ne nestane i dok vjera ne bude samo Allahu iskazivana..." (El-Bekare, 193) Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُم وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُم عَلَى اللهِ».

"Naređeno mi je da se borim protiv ljudi sve dok ne budu svjedočili da je Allah jedini Bog i da je Muhammed Allahov poslanik, klanjali namaz i davali zekat. A kada to učine, zaštitili su od mene svoje živote i imetke, izuzev kada se ogriješe o propise islama, a Allahu će polagati račun." A značenje riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

«حَتَّى يَشْهَدُوا أَن لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ».

"Sve dok ne posvjedoče da nema istinskog boga osim Allaha", odnosno, da isključivo obožavaju Allaha, mimo svega drugog.

Višebošci su se bojali džina i tražili zaštitu kod

njih, pa je Uzvišeni Allah o tome objavio:

﴿وَأَنَّهُۥ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ ٱلْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝٦﴾

"i bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im još više strah povećali." (El-Džinn, 6) Učenjaci tefsira o ovom plemenitom ajetu kažu: "Značenje riječi:

﴿...فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴾

'pa su im još više strah povećali', tj. strah i užas, jer se džini uzdižu i ohole kada vide da ljudi kod njih traže zaštitu, i tada im još više povećavaju strah i užas, kako bi ih što više obožavali i kod njih utočište tražili."

Allah je muslimanima to nadomjestio traženjem zaštite kod Njega, Slavljenog, i Njegovim savršenim riječima, a o tome je Uzvišeni objavio:

﴿وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝٢٠٠﴾

"A ako te šejtan pokuša na zlo navesti, ti potraži utočište u Allaha, On je, uistinu, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna." (El-A'raf, 200) I riječi Uzvišenog:

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ۝١﴾

"Reci: 'Utječem se Gospodaru svitanja.'" U

ispravnom hadisu od Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, također se prenosi da je rekao:

«مَنْ نَزَلَ مَنْزِلًا فَقَالَ: (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ)؛ لَم يَضُرَّهُ شَيءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ».

"Onom ko odsjedne na nekom mjestu i izgovori ove riječi: 'Utječem se pomoću Allahovih savršenih riječi od zla svega što je stvorio!', neće na tom mjestu ništa nauditi."

Iz prethodno navedenih ajeta i hadisa, onaj ko traži spas i ko želi sačuvati svoju vjeru te se spasiti od širka, malog i velikog, uviđa da vezivanje za mrtve, meleke, džine i ostala stvorenja, upućivanje dova njima, traženje utočišta kod njih i tome slično, spada u djela mušrika iz doba džahilijeta i predstavlja jedan od najružnijih oblika širka Allahu, subhanehu. Stoga je obaveza to ostaviti, čuvati se toga, međusobno preporučivati da se to ostavi i osuđivati onoga ko to čini.

A što se tiče onoga ko je među ljudima poznat po ovim djelima širka: nije dozvoljeno s njim sklapati brak, niti jesti ono što on zakolje, niti mu klanjati dženazu, niti klanjati namaz za njim, sve dok javno ne obznani pokajanje Allahu, subhanehu, od toga i dok dovu i ibadet ne posveti samo Allahu. Dova je ibadet, štaviše, njegova srž, kao što je rekao

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«الدُّعَاءُ هُوَ العِبَادَةُ».

"Dova je ibadet." Od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u drugoj se predaji prenosi da je rekao:

«الدُّعَاءُ مُخُّ العِبَادَةِ».

"Dova je srž ibadeta." Što se tiče braka sa mnogobošcima, Uzvišeni Allah je kazao:

﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴿٢٢١﴾

"Ne ženite se višeboškinjama dok vjernice ne postanu; uistinu je robinja koja je vjernica bolja od višeboškinje, makar vam se ona i sviđala! Ne udajite vjernice za višebošce dok ne postanu vjernici; jer uistinu je rob koji je vjernik bolji od višebošca, makar vam se i dopadao. Oni zovu u Vatru, a Allah poziva Dženetu i oprostu, dozvolom Svojom, te objašnjava ljudima ajete i dokaze Svoje, da bi se prisjećali i pouku primili!" (El-Bekara, 221) Zato je Uzvišeni Allah zabranio muslimanima da se žene mnogoboškinjama – onima koje obožavaju kipove, džine, meleke i drugo

– sve dok ne povjeruju, iskreno obožavajući samo Allaha Jedinog, dok ne povjeruju Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u ono s čime je došao i ne budu slijedile njegov put. Također, zabranio je udavanje muslimanki za mnogobošce, sve dok ne povjeruju, iskreno obožavajući samo Allaha Jedinog, dok ne povjeruju Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i ne budu ga slijedili.

I Uzvišeni obavještava da je robinja vjernica bolja od slobodne mnogoboškinje, makar zadivila onoga ko je gleda i sluša njene riječi, svojom ljepotom i lijepim govorom, te da je rob vjernik bolji od slobodnog mnogobošca, makar zadivio onoga ko ga sluša i gleda, svojom ljepotom, rječitošću, hrabrošću i drugim osobinama. Zatim je pojasnio razloge ove prednosti riječima Uzvišenog:

﴿...أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ...﴾

"...Oni zovu u Vatru..." (El-Bekara, 221) Time se misli na mnogobošce i mnogoboškinje, jer oni svojim riječima, djelima, načinom života i ponašanjem zovu u Džehennem, dok vjernici i vjernice svojim ponašanjem, djelima i načinom života zovu u Džennet. Pa kako da oni budu jednaki?

A što se tiče klanjanja namaza mušricima, Uzvišeni Allah je o munaficima (licemjerima) kazao:

﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ﴿٨٤﴾﴾

"I nijednom od njih, kad umre, nemoj dženazu obaviti, i nemoj nad kaburom njegovim stajati. Oni u Allaha i Njegova Poslanika, zaista, nisu vjerovali i kao buntovnici oni umiru." (Et-Tevba, 84) Uzvišeni Allah je u ovom plemenitom ajetu pojasnio da se munafiku i nevjerniku ne klanja dženaza zbog njihovog nevjerovanja u Allaha i Njegovog Poslanika. Isto tako, za njima se ne klanja namaz, niti se oni postavljaju za imame muslimanima zbog njihovog nevjerstva i nedostatka emaneta, zbog velikog neprijateljstva između njih i muslimana, te zbog toga što nisu od onih koji obavljaju namaz i čine ibadet. Jer, uz nevjerstvo i širk nijedno djelo ne opstaje. Molimo Allaha da nas toga sačuva. Što se tiče konzumiranja mesa životinja koje su zaklali mušrici, Allah, dželle dželaluhu, pojašnjavajući zabranu strvine i mesa životinja koje oni zakolju, veli:

﴿وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴿١٢١﴾﴾

"Ne jedite ono pri čijem klanju nije spomenuto

Allahovo ime; to je, uistinu, neposluh! A šejtani, doista, navode štićenike svoje da se s vama raspravljaju, pa ako biste im se pokorili – i vi biste, sigurno, mnogobošci postali." (El-En'am, 121) Uzvišeni je muslimanima zabranio jedenje strvine i mesa životinje koju zakolje višebožac, jer je on nečist, pa se ono što on zakolje tretira kao strvina, makar pri njenom klanju spomenuo Allahovo ime, jer je spominjanje Allahovog imena s njegove strane ništavno i nema nikakvog uticaja, budući da je to ibadet, a višeboštvo poništava ibadet i čini ga ništavnim, sve dok se višebožac ne pokaje Uzvišenom Allahu. Uzvišeni je dozvolio jela sljedbenika Knjige u Svojim riječima:

﴿...وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ...﴾

"...i jela onih kojima je data Knjiga dozvoljena su vam, i vaša su jela njima dozvoljena..." (El-Maida, 5) Zato što se oni pripisuju nebeskoj vjeri i tvrde da su sljedbenici Musaa i Isaa, makar u tome i lagali, i mada je Allah dokinuo i poništio njihovu vjeru poslanstvom Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, cijelom čovječanstvu. Međutim, Uzvišeni Allah nam je dozvolio hranu sljedbenika Knjige i njihove žene zbog duboke mudrosti i skrivenih smislova koje su pojasnili učenjaci. Nasuprot tome su višebošci, obožavatelji kipova i mrtvih – bilo da se radi o vjerovjesnicima, evlijama ili drugima – jer

njihova vjera nema osnove, niti privida istine, već je u samom temelju ništavna, pa se njihova zaklana životinja smatra strvinom i nije je dozvoljeno jesti.

A što se tiče toga da osoba kaže svome sagovorniku: "Džin te spopao", "Džin te uzeo", "Šejtan te odnio" i tome slično, to spada u psovanje i vrijeđanje i nije dozvoljeno među muslimanima, kao ni ostale vrste psovanja i vrijeđanja. To ne spada u širk, osim ako onaj koji to izgovara vjeruje da džini upravljaju ljudima bez Allahove dozvole i volje. Onaj ko bude imao ovakvo ubjeđenje u pogledu džina ili drugih stvorenja, takvim ubjeđenjem postaje nevjernik, jer je Uzvišeni Allah Vlasnik svega i nad svime je moćan; On donosi korist i štetu, i ništa ne postoji osim s Njegovom dozvolom, shodno Njegovoj volji i htijenju te Njegovom prethodnom određenju, kao što je Uzvišeni kazao naređujući Svome Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, da obavijesti ljude o ovom veličanstvenom temelju:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾﴾

"Reci: 'Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva

onako kako Allah hoće. A da znadoh nedokučivo, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.'" (El-A'raf, 188) Pa ako prvak stvorenja i najbolji od njih, alejhis-salatu ves-selam, ne može ni sebi pribaviti korist niti otkloniti štetu, osim onoga što Allah hoće, šta je tek sa ostalim stvorenjima?! A brojni su ajeti sa ovim značenjem.

Što se tiče pitanja gatara, vračara, zvjezdoznanaca i njima sličnih, od onih koji obavještavaju o gajbu, to je zabranjeno djelo i nije dozvoljeno, a povjerovati im je još teže i gore, štaviše, to je jedan od ogranaka nevjerstva, zbog riječi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيءٍ؛ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَومًا».

„Ko ode gataru i pita ga o nečemu, neće mu biti primljen namaz četrdeset dana.“ Bilježi ga Muslim u svom "Sahihu". U njegovom "Sahihu" se također navodi hadis kojeg prenosi Mu’avija, b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu ’anhu,

«أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ إِتْيَانِ الكُهَّانِ وَسُؤَالِهِم».

da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio odlazak vračarima i postavljanje pitanja njima.

Bilježe autori "Sunena" da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:

«مَنْ أَتَى كَاهِنًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ؛ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

„Onaj ko ode gataru i povjeruje u njegov govor, postao je nevjernik u ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem.“ Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni. Stoga je obaveza muslimanima da se čuvaju ispitivanja gatara i vračara i ostalih obmanjivača koji se bave obavještavanjem o gajbu i obmanjivanjem muslimana, bilo to u ime medicine ili nečeg drugog, zbog prethodno navedene zabrane Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s tim i njegovog upozorenja na to. U to spada i ono što neki ljudi u ime medicine tvrde o stvarima gajba (nevidljivog svijeta), pa kada pomiriše turban bolesnika, mahramu bolesnice ili nešto slično, on kaže: "Ovaj bolesnik (ili ova bolesnica) je uradio to i to, te učinio tako i tako", što spada u stvari gajba na koje turban bolesnika i slični predmeti uopće ne ukazuju. Jedini cilj toga je obmanjivanje običnog naroda, kako bi kazali: "On poznaje medicinu, te vrste bolesti i njene uzroke." Možda im on da i nešto od lijekova, pa se to poklopi s izlječenjem po Allahovoj odredbi, a oni pomisle da je to zbog njegovog lijeka. Ponekad

bolest može biti uzrokovana djelovanjem nekih džina i šejtana koji služe onome ko tvrdi da se bavi liječenjem. Oni ga obavještavaju o nekim nevidljivim stvarima u koje imaju uvid, pa se on oslanja na to, te udovoljava džinima i šejtanima onom vrstom ibadeta koja im odgovara. Zbog toga se oni povuku od tog bolesnika i prestanu mu nanositi zlo i nedaću kojom su ga spopali. A to je nešto što je dobro poznato o džinima i šejtanima, kao i onima koji koriste njihove usluge.

Obaveza muslimana je da se toga čuvaju, da jedni drugima preporučuju njegovo ostavljanje, da se oslanjaju na Uzvišenog Allaha, i pouzdaju u Njega u svim stvarima. Nema smetnje u primjeni šerijatske rukje i dozvoljenih lijekova, kao ni u liječenju kod ljekara koji pregledaju bolesnika i utvrđuju njegovu bolest materijalnim i razumnim metodama. Vjerodostojno se prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«مَا أَنْزَلَ اللهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً، عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ، وَجَهِلَهُ مَنْ جَهِلَهُ».

"Allah nije dao bolest, a da nije dao za nju lijek; poznaje ga onaj ko je upućen, a ne poznaje ga onaj koji nije." Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao je:

«لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءَ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ».

"Svaka bolest ima lijek, pa kada lijek pogodi bolest, bolesnik ozdravi s Allahovim dopuštenjem." Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao je:

«عِبَادَ اللهِ، تَدَاوَوا وَلَا تَدَاوَوا بِحَرَامٍ».

"Allahovi robovi, liječite se, ali se nemojte liječiti zabranjenim." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Molimo Uzvišenog Allaha da popravi stanje svih muslimana, izliječi njihova srca i tijela od svakog zla, ujedini ih na Uputi, te da nas i njih sačuva od smutnji koje odvode u zabludu i od pokoravanja šejtanu i njegovim pristalicama. On je Svemoćan, i nema snage niti moći osim kod Allaha, Uzvišenog i Velikog.

Neka su salavati i selami na Allahovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Četvrta poslanica:

O propisu obredoslovlja novotarskim virdovima i onima koji sadrže širk

Od Abdulaziza ibn Abdullaha ibn Baza cijenjenom bratu (.....), Allah mu podario uspjeh u svakom dobru. Amin!

Mir neka je Allahov na vas, Njegova milost i blagoslov.

A zatim: Stiglo mi je vaše cijenjeno pismo – neka vas Allah obaspe Svojom uputom – kao i obavijest koju ono sadrži, a to je da u vašoj zemlji postoje ljudi koji se čvrsto drže virdova za koje Allah nikakav dokaz nije objavio. Neki od tih virdova su novotarija, a neki širk, te da to pripisuju Vođi pravovjernih Aliji ibn Ebi Talibu, neka je Allah njime zadovoljan, i drugima. Oni uče te virdove na skupovima zikra ili u džamijama nakon akšam-namaza, tvrdeći da se time približavaju Allahu. Primjer takvih dova su njihove riječi: "Tako vam Allaha, o Allahovi ljudi, pomozite nam Allahovom pomoći i budite nam na pomoći u ime Allaha." Također govore: "O aktabi (duhovni prvaci), o velikani, odazovite nam se, o vi koji nam pružate pomoć, i zauzimajte se kod Allaha za nas! Ovaj vaš rob stoji, pred vašim vratima stoji ustrajan i zbog

svojih propusta strahuje. Pomozi nam, o Allahov Poslaniče! Ja nemam kome drugome otići osim vama, i od vas se ostvaruje ono što se traži. Vi ste Allahovi odabrani robovi. Tako vam Hamze, prvaka šehida, i onoga od vas koji nam je pomoć, pomozi nam, o Allahov Poslaniče." Ili govore: "Allahu, podari salavat onome koga si učinio uzrokom otkrivanja tajni Tvoje moći i pojave svjetlosti Tvoje milosti, pa je postao zastupnik Božanske prisutnosti i halifa tajni Tvoga Bića."

Vaša želja za pojašnjavanjem šta je novotarija, a šta širk, te da li je ispravan namaz za imamom koji uči ovu dovu, sve je to bilo poznato?

Odgovor: Sva hvala pripada Allahu Jedinom, i neka su salavat i selam na posljednjeg Vjerovjesnika, njegovu porodicu i ashabe, te na one koji budu slijedili njegovu uputu do Sudnjega dana.

A zatim: Znaj – neka ti Allah podari uspjeh – da je Uzvišeni Allah stvorio stvorenja i poslao poslanike, neka su na njih salavat i selam, samo da bi bio obožavan On Jedini, Koji nema sudruga, a ne bilo šta drugo mimo Njega, kao što kaže Uzvišeni:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56)

A ibadet je – kao što je prethodno pojašnjeno – pokornost Njemu, Uzvišenom, i pokornost

Njegovom poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem. To podrazumijeva činjenje onoga što su Allah i Njegov Poslanik naredili i ostavljanje onoga što su Allah i Njegov Poslanik zabranili, iz vjerovanja u Allaha i Njegovog Poslanika i iskrenosti prema Allahu u djelu. Sve to prati vrhunac ljubavi prema Allahu i potpuna poniznost samo Njemu, Uzvišenom, i nikome drugom, kao što kaže Uzvišeni:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23) To znači: naredio je i oporučio da se samo On obožava. Također, Uzvišeni je rekao:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٢ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ۝٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝٤
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝٥﴾

"Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svih svjetova,
Milostivom, Samilosnom,
Vladaru Dana sudnjeg.
Samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć tražimo!" (El-Fatiha, 2–5) Uzvišeni Allah je ovim ajetima pojasnio da On jedini zaslužuje da bude obožavan i da se samo od Njega pomoć traži. On, Uzvišeni, je rekao:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ...﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu!..." (Ez-Zumer, 2–3) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝١٤﴾

"Molite se zato Allahu, iskreno Mu ispovijedajući vjeru – pa makar to nevjernicima bilo mrsko!" (Gafir, 14) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝١٨﴾

"Mesdžidi jesu Allaha radi, i ne molite, pored Allaha, nikoga!" (El-Džinn, 18) Ajeti na ovu temu su mnogobrojni i svi oni ukazuju na obavezu upućivanja ibadeta isključivo Allahu.

Poznato je da dova u svim svojim vrstama spada u ibadet, te nije dozvoljeno nikome od ljudi upućivati dovu osim svome Gospodaru. Također, nije dozvoljeno tražiti pomoć i utočište osim od Njega, postupajući po ovim plemenitim ajetima i onome što je došlo u njihovom značenju. Ovo se ne odnosi na uobičajene stvari i materijalne uzroke

koje živo i prisutno stvorenje može učiniti, jer to ne spada u ibadet. Naprotiv, šerijatskim tekstom i konsenzusom učenjaka dozvoljeno je da čovjek traži pomoć od čovjeka koji je živ i sposoban u uobičajenim stvarima koje on može učiniti. Primjer toga je da od njega traži pomoć ili izbavljenje u otklanjanju zla njegovog djeteta, sluge, psa i tome slično. Kao kada čovjek traži pomoć od čovjeka koji je živ, prisutan i sposoban, ili od onoga koji nije prisutan, ali s njim komunicira posredstvom materijalnih sredstava poput dopisivanja i slično, bilo da je riječ o izgradnji kuće, popravci automobila ili nečem sličnom. U to spada i čovjekovo traženje pomoći od svojih drugova u džihadu, ratu i tome slično. U ovo spadaju i riječi Uzvišenog Allaha u kazivanju o Musau, alejhis-selam:

﴿...فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

"...pa ga zovnu u pomoć onaj iz njegova naroda protiv onog iz neprijateljskog naroda..." (El-Kasas, 15)

Što se tiče traženja pomoći od umrlih, džina, meleka, drveća i kamenja – to predstavlja veliki širk i to je ista vrsta djela koju su činili prvi mušrici sa svojim božanstvima, poput Uzzaa, Lata i drugih. Isti je slučaj sa traženjem pomoći i oslonca od živih za koje se vjeruje da su evlije, u onome što ne može

učiniti niko osim Allaha, poput izlječenja bolesnih, upućivanja srca, ulaska u Džennet, spasa od Vatre i tome slično.

Prethodni ajeti, kao i mnogi drugi ajeti i hadisi koji nose isto značenje, ukazuju na obaveznost usmjeravanja srca prema Allahu u svim stvarima i upućivanja ibadeta samo Allahu Jedinom, jer su robovi zbog toga stvoreni i to im je naređeno – kao što je prethodilo u ajetima – i kao što Uzvišeni kaže:

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...﴾

"I Allahu ibadet činite i ništa Mu ne pridružujte..." (En-Nisa', 36) I riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ...﴾

"a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju..." (El-Bejjine, 5) Kao i riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu Mu'aza, radijallahu anhu:

«حَقُّ اللهِ عَلَى العِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا».

"Allahovo pravo kod robova jeste da Ga obožavaju i da Mu širk ne čine." Muttefekun alejhi. I riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu Ibn Mes'uda, radijallahu anhu:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

"Ko umre upućujući dovu nekome drugom mimo Allahu, ući će u Vatru." Bilježi ga Buhari. U dva "Sahiha" zabilježen je hadis kojeg prenosi Ibn Abbas, radijallahu ’anhuma, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Mu'azu kada ga je poslao u Jemen:

«إِنَّكَ تَأْتِي قَومًا أَهْلَ كِتَابٍ، فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُم إِلَيهِ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ».

"Ti dolaziš narodu koji su sljedbenici Knjige, pa neka prvo u što ćeš ih pozivati bude svjedočenje da nema drugog istinskog boga osim Allaha." U drugom hadisu stoji:

«اُدْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللهِ».

"Pozovi ih na svjedočenje da nema istinskog boga osim Allaha i da sam ja Allahov poslanik." U rivajetu kod Buharije stoji:

«فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُم إِلَى أَنْ يُوَحِّدُوا اللهَ».

"Prvo ih pozovi da priznaju Allaha za jedinog Boga." Kod Muslima u njegovom "Sahihu" se navodi od Tarika ibn Ešjema el-Ešdže'ija, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِن دُونِ اللهِ؛ حَرُمَ مَالُهُ وَدَمُهُ،

وَحِسَابُهُ عَلَى اللهِ جَلَّ جَلَالُهُ».

"Ko kaže: 'Nema boga osim Allaha', i zaniječe sve što se obožava mimo Allaha, njegov imetak i krv su zabranjeni, a njegovo polaganje računa je na Allahu, dželle dželaluhu." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Ovaj tevhid je osnova islamske vjere, temelj vjerozakona, suština svega i najvažnija dužnost. On predstavlja mudrost stvaranja ljudi i džina i mudrost slanja svih poslanika, neka su na njih salavati i selami, kao što na to ukazuju prethodno navedeni ajeti, među kojima su i riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56) Jedan od dokaza koji također upućuje na ovo jesu riječi Uzvišenog Allaha:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!...'" (En-Nahl, 36) I riječi Slavljenog i Uzvišenog:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴿٢٥﴾﴾

"Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema istinskog Boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!'" (El-Enbija', 25) Uzvišeni nam je prenio da su Nuh, Hud, Salih i Šu'ajb, alejhimus-selam, rekli svojim narodima:

﴿...اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ...﴾

"...Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate..." (El-A'raf, 59) Ovo je poziv svih poslanika, na što ukazuju prethodna dva ajeta. I neprijatelji poslanika su priznali da su im poslanici naređivali da obožavaju samo Allaha i da napuste božanstva koja se obožavaju mimo Njega, kao što je Uzvišeni rekao u kazivanju o 'Adu, da su oni rekli Hudu, neka su na njega mir i spas:

﴿...أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا...﴾

"...Zar si nam došao zato da samo Allahu ibadet činimo, a da napustimo one koje su preci naši obožavali..." (El-A'raf, 70) Uzvišeni Allah je rekao o Kurejšijama, kada ih je naš poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao da obožavaju Allaha Jedinog i da se odreknu svega što su obožavali mimo Njega, od meleka, evlija, kipova,

drveća i drugog:

﴿أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ۝٥﴾

"Zar on da svede bogove na nekakvog Boga jednog? To je, zaista, nešto veoma čudno!" (Sad, 5) Allah, Slavljeni i Uzvišeni, o njima kaže:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۝٣٥ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓا۟ ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ۝٣٦﴾

"Kad im se govorilo: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha!', oni su se oholili,

i govorili: 'Zar da napustimo božanstva naša zbog jednog ludog pjesnika?'" (Es-Saffat, 35–36) Mnogo je ajeta koji ukazuju na ovo.

Iz onoga što smo naveli od ajeta i hadisa postaje jasno – molim Allaha da i meni i tebi podari ispravno razumijevanje vjere i spoznaju o pravu Gospodara svjetova – da ove dove i oblici traženja pomoći koje si naveo u svom pitanju u potpunosti spadaju u vrste velikog širka. To je zato što takvi postupci predstavljaju upućivanje ibadeta nekom drugom mimo Allaha, te traženje od umrlih i odsutnih osoba onoga što je isključivo u Njegovoj moći. Takvo postupanje je čak i gnusnije od širka prijašnjih generacija, jer su prijašnji višebošci činili širk samo u stanju blagostanja. U nevoljama su iskreno Allaha obožavali, jer su znali da ih samo On,

Uzvišeni, i niko drugi, može spasiti od teškoća. Uzvišeni Allah u Svojoj jasnoj Knjizi o tim mnogobošcima kaže:

﴿فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ إِذَا هُمۡ يُشۡرِكُونَ ٦٥﴾

"Kad se u lađe ukrcaju, iskreno se mole Allahu. A kad ih On do kopna dovede, odjednom druge Njemu ravnim smatraju." (El-Ankebut, 65) Obraćajući im se u drugom ajetu, Allah, Slavljeni i Uzvišeni, kaže:

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلۡبَحۡرِ ضَلَّ مَن تَدۡعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُۖ فَلَمَّا نَجَّىٰكُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ أَعۡرَضۡتُمۡۚ وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ كَفُورًا ٦٧﴾

"Kad vas na moru nevolja zadesi, tada nestanu oni koje inače prizivate, postoji samo On. A kad vas On na kopno spasi, vi se okrećete, a čovjek je itekakav nezahvalnik!" (El-Isra', 67)

Ako bi neko od ovih kasnijih mnogobožaca rekao: "Mi ne mislimo da oni sami po sebi donose korist, da liječe naše bolesne, niti da nam mogu kakvu korist pribaviti ili nam nauditi, već time mislimo na njihovo posredovanje kod Uzvišenog Allaha u tome?"

Odgovor mu je: To je bio cilj i namjera prijašnjih nevjernika. Njihova namjera nije bila da njihova

božanstva stvaraju ili opskrbljuju, niti da sama po sebi mogu pribaviti kakvo dobro ili nanijeti kakvo zlo, jer to opovrgava ono što je Allah o njima spomenuo u Kur'anu. Oni su željeli njihovo zauzimanje i ugled kako bi ih približili Allahu, kao što kaže Uzvišeni Allah:

﴿وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ...﴾

"Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha...'" (Junus, 18) Odgovarajući im na to, Allah je objavio:

﴿...قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ﴾

"Reci: 'Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!' Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju." (Junus, 18) Tako je On, neka je Uzvišen, pojasnio da ni na nebesima ni na Zemlji ne zna za zagovornika kod Njega na način na koji to smatraju višebošci, a ono za čije postojanje Allah ne zna, to i ne postoji. Njemu, neka je Uzvišen, ništa nije skriveno. Također, Uzvišeni je rekao:

﴿تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ١ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ٣﴾

"Knjigu objavljuje Allah, Silni i Mudri!

Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 1–3)

Značenje vjere ovdje je ibadet, a to je pokornost Allahu i pokornost Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem – kao što je prethodno navedeno – i on uključuje: dovu i traženje pomoći, strah i nadu, klanje kurbana i zavjetovanje, kao što uključuje namaz i post, te sve drugo što su naredili Allah i Njegov Poslanik. Tako je Uzvišeni pojasnio da ibadet pripada samo Njemu i da Mu ga robovi moraju iskreno upućivati, dželle dželaluhu, jer je

Njegova naredba Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, da Mu iskreno čini ibadet, ujedno i naredba svim pripadnicima ovog ummeta.

Nakon toga je Uzvišeni Allah pojasnio o nevjernicima, pa je kazao:

﴿...وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ...﴾

"A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili.'" (Ez-Zumer, 3) U odgovoru na njihovu tvrdnju, Uzvišeni je kazao:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ﴾

"Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 3) Tako je Uzvišeni Allah u ovom plemenitom ajetu obavijestio da su nevjernici obožavali zaštitnike pored Njega samo zato da bi ih što više Allahu približili; to je namjera nevjernika od davnina do danas, a Allah je to opovrgao Svojim riječima:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي

مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ﴾

"Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 3) Tako je Uzvišeni Allah ukazao na neistinitost njihovih tvrdnji da ih njihova božanstva približavaju Njemu, te pojasnio da ibadet koji su im upućivali predstavlja nevjerstvo. Na osnovu ovoga, svako ko ima imalo razuma zna da se nevjerstvo prijašnjih nevjernika ogledalo u tome što su uzimali vjerovjesnike, evlije, drveće, kamenje i druga stvorenja za posrednike između sebe i Allaha. Isto tako, njihovo vjerovanje da im oni ispunjavaju potrebe bez dozvole i zadovoljstva Uzvišenog, kao što se ministri zalažu kod vladara, pa su Ga, dželešanuhu, uporedili sa vladarima i vođama. Oni govore: "Kao što onaj ko ima neku potrebu kod vladara i vođe traži da se za njega zauzmu njegovi bliski saradnici i ministri, tako se i mi približavamo Allahu obožavajući Njegove poslanike i dobre robove." Međutim, to je najočitija neistina, jer Uzvišenom Allahu niko nije sličan i On se ne može porediti sa Svojim stvorenjima. Niko se kod Njega ne može zauzimati bez Njegove dozvole, a On to dozvoljava isključivo iskrenim vjernicima. Svevišnji Allah je Svemogući i Sveznajući, On je Najmilosrdniji. On se nikoga ne boji niti od koga

strahuje, zato što Uzvišeni Allah neprikosnoveno vlada nad Svojim robovima i upravlja njima onako kako On hoće. Za razliku od toga, kraljevi i vođe nisu u stanju učiniti sve, te su stoga u potrebi da im neko pomaže u onome za što su nemoćni, iz reda svojih ministara, bliskih saradnika i vojske. Kao što su u potrebi i da im se prenesu potrebe onih za čije potrebe ne znaju, pa su tako u potrebi za nekim ko će ih umilostiviti i odobrovoljiti, iz reda svojih ministara i bliskih saradnika. A Gospodar, Moćni i Uzvišeni, On je, neka je slavljen, neovisan o svim Svojim stvorenjima. On je milostiviji prema njima od njihovih majki, i On je pravedni Sudija Koji postavlja stvari na njihova mjesta, shodno Svojoj mudrosti, znanju i moći, te nije dozvoljeno da se poredi sa Svojim stvorenjima ni na koji način. Zbog toga je Uzvišeni u Svojoj Knjizi pojasnio da su mušrici priznali da je On Stvoritelj, Opskrbitelj i Upravitelj, te da je On Taj Koji se odaziva nevoljniku, otklanja zlo, oživljava i usmrćuje, kao i druga djela koja pripadaju Njemu Uzvišenom. Zaista se rasprava između mnogobožaca i poslanika vodila oko iskrenog obožavanja Allaha Jedinog, kao što je Uzvišeni rekao:

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ...﴾

"A ako ih zapitaš ko ih je stvorio, sigurno će reći: 'Allah!'..." (Ez-Zuhruf, 87) Također, Uzvišeni je

rekao:

﴿قُلۡ مَن يَرۡزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ أَمَّن يَمۡلِكُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَمَن يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُۚ فَقُلۡ أَفَلَا تَتَّقُونَ٣١﴾

"Upitaj: 'Ko vas opskrbljuje s neba i iz zemlje?', ili: 'Ko vlada sluhom i vidom, ko izvodi živo iz neživog i iz živog neživo, i ko upravlja svim?' 'Allah!', reći će oni. A ti reci: 'Pa zar Ga se ne bojite?!'" (Junus, 31) Mnogo je ajeta u kojima se o ovome govori.

Prethodno su spomenuti ajeti koji ukazuju na to da je spor između poslanika i naroda bio isključivo u upućivanju ibadeta samo Allahu Jedinom, kao što kaže Uzvišeni:

﴿وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!'..." (En-Nahl, 36), kao i drugi ajeti u ovom značenju. Uzvišeni je na mnogo mjesta u Svojoj plemenitoj Knjizi pojasnio pitanje zauzimanja, pa je Allah kazao:

﴿...مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦ...﴾

"...Ko se može pred Njim zauzimati bez Njegovog dopuštenja?!..." (El-Bekare, 255) I rekao je:

﴿وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ لَا تُغۡنِي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ أَن يَأۡذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرۡضَىٰٓ ٢٦﴾

"A koliko na nebesima ima meleka čije zauzimanje nikome neće biti od koristi sve dok Allah to ne dozvoli onome kome On hoće i u korist onoga kojim je zadovoljan." (En-Nedžm, 26)

U opisu meleka je rekao:

﴿...وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ﴾

"...i oni će se samo za onog kojim On bude zadovoljan zauzimati, a oni su i sami, iz strahopoštovanja prema Njemu, brižni." (El-Enbija', 28)

On, dželle šanuhu, obavještava da nije zadovoljan nevjerovanjem Svojih robova, već je zadovoljan njihovom zahvalnošću, a zahvalnost je vjerovanje u Njegovu jednoću i postupanje u pokornosti Njemu, pa Uzvišeni kaže:

﴿إِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمۡۖ وَلَا يَرۡضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلۡكُفۡرَۖ وَإِن تَشۡكُرُواْ يَرۡضَهُ لَكُمۡ...﴾

"Ako vi budete nevjernici – pa Allah od vas ne zavisi, ali On nije zadovoljan ako su robovi

Njegovi nevjernici, a zadovoljan je vama ako budete zahvalni..." (Ez-Zumer, 7)

Buhari bilježi u svom "Sahihu" od Ebu Hurejre, radijallahu ’anhu, da je rekao: "Allahov Poslaniče! Ko će se najviše usrećiti sa tvojim zauzimanjem?" On je odgovorio:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ko kaže: 'La ilahe illallah', iskreno iz svog srca", ili je kazao:

«مِنْ نَفْسِهِ».

"Od njega samog."

U "Sahihu" se prenosi od Enesa, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا».

"Svaki vjerovjesnik ima uslišanu dovu, pa je svaki vjerovjesnik požurio sa svojom dovom, a ja sam svoju dovu sačuvao kao šefa’at za svoj ummet na Sudnjem danu. Nju će, ako Allah da, zadobiti svako iz mog ummeta ko umre ne čineći Allahu širk." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Svi spomenuti ajeti i hadisi ukazuju na to da je

ibadet pravo samo Allaha Jedinog, te da nije dozvoljeno usmjeriti bilo šta od njega nekom drugom mimo Allaha, bilo da se radi o poslanicima ili nekome drugom, kao i da zagovorništvo pripada Allahu, dželle dželaluhu, kao što kaže Uzvišeni:

﴿قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا...﴾

"Reci: 'Sve zagovorništvo pripada Allahu...'" (Ez-Zumer, 44) I niko to ne zaslužuje prije nego što On dozvoli zauzimaču i bude zadovoljan onim za koga se zauzima, a On je zadovoljan jedino tevhidom – kao što je prethodno rečeno. Na osnovu toga, mušrici nemaju udjela u šefa'atu (zauzimanju), što je Uzvišeni Allah pojasnio u Svojim riječima:

﴿فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾﴾

"Njima posredovanje posrednika neće koristiti." (El-Muddessir, 48) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...مَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

"...kad nevjernici ni prisna prijatelja ni posrednika neće imati čiji zagovor bi uslišan bio." (Gafir, 18)

Poznato je da je zulum (nepravda) u apsolutnom smislu širk (pripisivanje Allahu sudruga), kao što Uzvišeni kaže:

﴿...وَٱلۡكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ﴾

"A nevjernici su pravi zulumćari!" (El-Bekare, 254) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...إِنَّ ٱلشِّرۡكَ لَظُلۡمٌ عَظِيمٞ﴾

"...mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda." (Lukman, 13)

Što se tiče onoga što si spomenuo u pitanju, o riječima nekih sufija u mesdžidima i na drugim mjestima: "Allahu, donesi salavat na onoga koga si učinio uzrokom otkrivanja Tvojih moćnih tajni i pojave Tvojih milostivih svjetlosti, pa je postao zastupnik Božanskog prisustva i halifa Tvojih suštinskih tajni..." itd.

Odgovor je: Ovaj i njemu sličan govor spada u pretvaranje i cjepidlačenje na koje je upozorio naš Poslanik, Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu koji bilježi Muslim u "Sahihu" od Abdullaha ibn Mes'uda, radijallahu anhu, u kojem Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

«هَلَكَ المُتَنَطِّعُونَ» قَالَهَا ثَلَاثًا.

"Propali su i stradali cjepidlake!" To je ponovio tri puta.

Rekao je imam Hattabi, Allah mu se smilovao: "El-Mutenetti': onaj koji se previše udubljuje u nešto, koji pretjeruje i prenemaže se u istraživanju

toga. To se odnosi na pravce ehlul-kelama (apologetičara) koji ulaze u ono što ih se ne tiče i zadiru u ono što njihovi razumi ne mogu dokučiti."

Ebu es-Se'adat Ibn el-Esir veli: "To su oni koji se udubljuju i pretjeruju u govoru, koji govore iz dubine grla. Uzeto je od riječi 'en-nitau': najviši dio nepca. Zatim se ovaj izraz počeo koristiti za svakoga ko se udubljuje, odnosno ide u krajnost u riječima i djelima."

Iz onoga što su spomenula ova dvojica imama arapskog jezika, tebi i svakome ko ima i najmanje razboritosti postaje jasno da ovakav način donošenja salavata i selama na našeg Vjerovjesnika i prvaka, Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, spada u zabranjeno usiljavanje i pretjerivanje. Ono što je propisano muslimanu po ovom pitanju jeste da se drži načina koji je vjerodostojno prenesen od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi sa donošenjem salavata i selama na njega, i to mu je sasvim dovoljno, bez potrebe za nečim drugim.

Od toga je i ono što bilježe Buhari i Muslim u "Sahihima" od Ka'ba b. Udžre, radijallahu anhu, da su ashabi, radijallahu anhum, rekli: "Allahov Poslaniče! Allah nam je naredio da donosimo salavat na tebe, pa kako da na tebe donosimo salavat?" Rekao je:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

"Recite: 'Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema sallejte 'ala Ibrahime ve 'ala ali Ibrahime, inneke hamidun medžid, ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema barekte 'ala Ibrahime ve 'ala ali Ibrahime, inneke hamidun medžid' – 'Allahu moj, podari Svoj salavat Muhammedu i njegovoj porodici, kao što si podario svoj salavat Ibrahimu i Ibrahimovoj porodici, Ti si Hvaljeni i Slavni; i blagoslovi Muhammeda i Muhammedovu porodicu, kao što si blagoslovio Ibrahima i Ibrahimovu porodicu, Ti si Hvaljeni i Slavni.'"

U oba "Sahiha" prenosi se od Ebu Humejda es-Sa'idija, radijallahu anhu, da su prisutni upitali: "Allahov Poslaniče! Kako da na tebe donosimo salavat?" Rekao je:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ

عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

"Recite: 'Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ezvadžihi ve zurrijjetihi kema sallejte 'ala ali Ibrahime, ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ezvadžihi ve zurrijjetihi kema barekte 'ala ali Ibrahime, inneke hamidun medžid' – 'Allahu moj, podari svoj salavat Muhammedu, njegovim ženama i njegovom potomstvu, kao što si podario svoj salavat Ibrahimovoj porodici; i blagoslovi Muhammeda, njegove žene i njegovo potomstvo, kao što si blagoslovio Ibrahimovu porodicu, Ti si Hvaljeni i Slavni.'"

U Muslimovom "Sahihu" prenosi se od Ebu Mes'uda el-Ensarija, radijallahu anhu, da je kazao: "Bešir b. Sa'd je rekao: 'Allahov Poslaniče, Allah nam je naredio da donosimo salavat na tebe, pa kako da na tebe donosimo salavat?' Zašutio je, a zatim rekao:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ فِي العَالَمِينَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَالسَّلَامُ كَمَا عَلِمتُم».

'Recite: "Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema sallejte 'ala ali

Ibrahime, ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema barekte 'ala ali Ibrahime fil-'alemine, inneke hamidun medžid, ves-selamu kema 'alimtum" – "Allahu moj, podari svoj salavat Muhammedu i njegovoj porodici, kao što si podario svoj salavat Ibrahimovoj porodici; i blagoslovi Muhammeda i Muhammedovu porodicu, kao što si blagoslovio Ibrahimovu porodicu u svjetovima; Ti si Hvaljeni i Slavni", a selam je onako kao što ste naučeni.'"

Ovi izrazi, njima slični i drugi – od onoga što je preneseno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem – jesu oni koje musliman treba koristiti prilikom donošenja salavata i selama na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, od svih ljudi najbolje zna šta je prikladno koristiti kada je on u pitanju, kao što od svih ljudi najbolje zna koje izraze treba koristiti kada je u pitanju njegov Gospodar.

Što se tiče usiljenih i naknadno nastalih izraza, kao i izraza koji mogu upućivati na neispravno značenje, poput izraza spomenutih u pitanju, njih ne treba upotrebljavati zbog usiljenosti koju sadrže i zbog toga što se mogu protumačiti u skladu sa pogrešnim značenjima. Pored toga, oni su u suprotnosti s izrazima koje je odabrao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i na koje je

uputio svoj ummet, a on je najznaniji od svih stvorenja, najiskreniji prema njima i najdalji od svake usiljenosti, neka su na njega od njegovog Gospodara najodabraniji salavati i selami.

Na koncu, nadam se da u dokazima koje smo spomenuli u pojašnjenju suštine Allahove jednoće (tevhida) i suštine višeboštva, razlike između onoga na čemu su po ovom pitanju bili prijašnji i kasniji višebošci, kao i u pojašnjenju propisanog načina donošenja salavata na Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, ima sasvim dovoljno argumenata za onoga ko traga za istinom. A onaj ko nema želju za spoznajom istine, takav je sljedbenik strasti. Uzvišeni Allah kaže:

﴿فَإِن لَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكَ فَٱعۡلَمۡ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَمَنۡ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيۡرِ هُدٗى مِّنَ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٥٠﴾

"Pa ako ti se ne odazovu, onda znaj da se oni povode jedino za strastima svojim. A zar je iko gore zalutao od onog koji slijedi strast svoju, a ne Allahovu uputu? Allah, doista, neće ukazati na Pravi put narodu koji sam sebi nepravdu čini."

(El-Kasas, 50)

Uzvišeni je u ovom plemenitom ajetu pojasnio da

se ljudi, kada je posrijedi ono s čime je Allah poslao Svoga vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, od upute i vjere Istine, dijele na dvije vrste:

1. onaj koji se odaziva Allahu i Njegovom Poslaniku,

2. onaj koji slijedi svoju strast. Nakon toga, Uzvišeni Allah je ukazao da niko nije u većoj zabludi od onoga koji slijedi svoju strast bez upute od Allaha.

Molimo Allaha, dželle dželaluhu, da nas sačuva od slijeđenja strasti te da nas, vas i svu našu braću učini od onih koji se odazivaju Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, koji veličaju Njegov vjerozakon i koji upozoravaju na sve što je u suprotnosti sa Njegovim vjerozakonom od novotarija i strasti. On je Plemeniti Koji mnogo daruje.

Neka su salavat i selam na Allahovog roba i poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu, ashabe i na sve one koji ih slijede u dobru do Sudnjeg dana.

Upozorenje na novotarije

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

U knjizi se upozorava na obilježavanje mevluda i drugih novotarija u vjeri koje nemaju osnova u

Allahovoj Knjizi i sunnetu Poslanika, ﷺ. Knjiga se oslanja na šerijatske dokaze iz Kur'ana i Sunneta te ukazuje na to da svaki dodatak koji nije propisan spada u novotariju u vjeri koju treba izbjegavati.

❋❋❋

bs397v5.0 - 04/06/2026

رئاسة الشؤون الدينية بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Poruka Dva harema

Šerijatski instruktivni sadržaj
za posjetioce el-Mesdžidul-harama i
el-Mesdžidun-nebevijja na brojnim jezicima

978-603-517-650-7